

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É S

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indult: Kedden, Mártzius' 25-dikén, 1834. 24.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátusok Kamarája Mártz. 11-dikén tartatott Ülésében, noha az Egyesületek ellen szerkeztetett fontos kérdés vétetett tanátskozás alá, még is csak igen kevés tagok jelentek meg, — ellenben a' gallerián nagy volt a' tolongás. Először Andry Puyraveau akart beszélni, de csak hamar Ludre Urnak engedte által előjussát, a' ki is így szóllott: „Az előttünk lévő törvényjavallat a' társaságos rendnek egyik alapját illeti. Az ember, a' többi állatoktól egyetlen egy character által különbözteti meg magát, a' szabad akarat által, e' nélkül csak a' puszta hajlandóságot követné. Az ember alkotásánál fogva, mindenkor előhalad, 's előhaladásának egyik feltétele az Egyesület lelke. Azomban ki alapította a' kereskedési hitelt? ki ásta a' tsatornákat, kikészítette a' vasútakat? Az Egyesület lelke. Valljon, miért ellenzi hát ezt a' Kormány, holott ez Nékie, éppen istápuł szolgál? Azért, mivel a' Kormány már régtől fogva egy hátra felé vivő utat vett fel. Előbb a' Nemzettől, az az minden polgároktól kellett volna tanátsot kérnie. A' Nemzet nem csak privilegiált emberekből áll, hanem olyanokból is, kik just, és ke nyeret várnak, 's a' kiktől mind ezt, mind amazt megtagadták. (A' középen morgás.) A' Kormány megijedt, 's másba is félelmet akart gerjeszteni. Az Agioteurekhez így szóllott: Jertek

hosszám, 's vegyetek részt az eltörlésben; — az Arisztokratákhoz így: Jertek hozzám, én azt nektek, a' mit elvesztettetek, ismét kipótolom, és így a' Juliusi Revolutzió ellenségeit mézes beszéddel tartogatta. Hát a' népnek ki adta e' a' maga részét? Ez nyomorúságában meghúzta magát, 's ha panasza nyitotta száját, kartátsal fenyegettetett. (tartós morgás) Így azután olly férjfiakat lehetett látni, kik a' Juliusi Revolutziót örömmel köszöntötték, de azután tölle elszakadtak, 's nem tartottak számot hivatalokra, mivel érzették magokról, hogy azokat ügyesen bé nem tölthetik. Mi lett ennek a' következtése? az, hogy a' Republicai felekezett megerősödött. Annak a' Kormány az oka. Nem mondom én, hogy a' Republicai felekezett álnok, hanem hogy a' Kormány Grenobléban, Lyonban, és Párisban vért ontott, hogy a' fővárost ostromi állapotba helyheztette, 's véle úgy bánt, mint meghódolt várossal. A' Kormány a' Nemzetigárdát elosztatta, holott ez az Országnek legnagyobb hasznára volt. Ez azért történt, mivel a' Nemzetigárda olly főket választott, kik a' Status hatalomnak nem tetszettek. A' Kormány hallatlan keménységgel üldözte a' sajtót, úgy szinte a' személyes szabadságot is, — 's valljon minő Politzia által? (új morgás.) Azon törvények, mellyekkel Napoleon megelégedett, 's mellyeket a' Restauratzió sem mert megkeményíteni, már ma nem elegendők

annak a' Statushatalomnak, melly magát a' nép akaratjából származottnak lenni valja. A' Juryval többé meg nem elégszik, 's olly Törvényt akar teremteni, melly valamely tsillag Kamarához hasonlítson. A' melly törvényt most reá tolnak, leginkább az Emberrijussok társasága ellen van intézve. Ugy de ez a' társaság sohasem esküdt öszve. Az emberi jussok társasága sokkal felvilágosodottabb polgárokból áll, mintsem hogy nem érezné, hogy a' Kormány maga magának legnagyobb ellensége. (tetszés) Ha egykor a' Nemzet helyben hagyja a' társaság alap reguláit, kötelességének tartaná fegyvert fogni, de addig lázzadást nem támaszt. Az Urak valóban nem fogják tűrni, hogy a' Kormány borzadásra vivő utat válaszson, 's egy olly törvényt bizonyosan visszaútasítanak, mellyet a' Kormány magától nem mert volna előterjeszteni. A' Despotismusnak nem fogunk eszközül szolgálni. Keratry Ur így szólt. Az Egyesületeknek külömbféle nemei vagynak, 's én azt hiszem, nagy tévedésben vagyunk, ha azokat, kik a' mesterségek, 's tudományok előmozdítását tzelözzák, vagy kereskedési, és szorgalom merészletekbe fognak, másokkal eltseréljük. Azt is meg kell megjegyeznem, hogy minden találmányok, és szép művek egyes embernek fejéből jöttek e' világra.

A' Deputátusok Kamarája Mártz. 15-kán tartatott Ülésében az Egyesületek elleni javallat folytattatott. Bignon Urnak a' volt a' kívánsága, hogy a' törvényjavallat elmellőztessék, ha erre a' Kamara reá nem áll, akkor a' javallatban módosítást kíván, ha ez sem tetszik, akkor a' törvényt tsak 1856 eszt. elejéig kívánja kiterjeszteni.

(Temps.) A' Budget biztosság győzött, 's a' Hadi Miniszternek capitulálni kellett: 55,000 gyalog, és 15,000

lovas katona hazájába bocsátatik: ez valóban nagy takarékoság, 's érezni fogja az Ország.

Calaisból Mártz. 11 ről írják: Tegnap Dom Pedró seregétől 85 katona érkezett hozzánk. 64-en közzülök frantzia, 10 Belga, 8 Burkus, 1 Lengyel. Valóban ezek mindnyájan a' nyomorúságnak testesült képei, úgy hogy a' Maire elébb egy intézetben mind-egyikre ruhát adalott.

(Journal de Francfort.) A' Deputátusok Kamarájából valaki, X-dik Károly fogva ülő Minisztereinek szabadon való bocsátatásokat kívánta. Az 1814-ki Charta, és később az 1830 ki alap-törvényül állította fel, hogy a' Miniszterek felelet terhe alatt vagynak, és hogy a' Király Magasem törvényt, sem Ordonnanzot nem írhat alá. Frantzia Ország, Anglia példája után meghatározta: „A' Király nem követhet el igazságtalanságot, hanem mindenért a' Miniszterium tartozik felelni. A' midőn tehát a' Királynak hibáit a' Miniszterekben büntetik, a' Királyt többé nem lehet büntetni. Ha a' Király megbüntetődik, és az által személyének sérthetlensége eltöröltetik, akkor a' Miniszterialis felelet terhének semmi ereje sints. Vagy ez a' törvény áll, és akkor a' Király sérthetetlen személyét nem lehet büntetni, vagy nem áll, és akkor a' Király megbüntetésével megszűnik a' Miniszterek felelet terhe. Ezen Logica szerént azt lehetett kihúzni, hogy X-dik Károly sérthetlensége miatt, a' Miniszterek estek büntetés alá: de miután X-dik Károly thronját elvesztette, 's következésképpen sérthetlensége is megszűnt, a' Minisztereket többé nem lehet büntetni. A' Hámi tömlötözéskor valóban X-dik Károlyt a' thronuson kellene szemlélnünk, ennek számkivetésével pedig a' Minisztereket szabadságban. A' polgári tör-

vények bizonyos esetekben kezességet is elfogadtak az adósok mellett, de soha sem mentek annyira, hogy azt állították volna, melly szerint mind az adós, mind a' kezes tartozék megfizetni. Ezen észrevételekből következik: „Ha a' Német Státusokba a' Miniszterek felelet terhét bé akarván hozni, valaki azt állítja, hogy azon Országokban, hol ez a' felelet teher fenn áll, a' Felség sérthetlensége bátorságosíttatik, bátran azt felelhetjük: „Az nem igaz!”

A' Deputátusok Kamarája Mártz. 11-ki Ülésében: Ker a try Ur az Egyesületeket illető törvényjavallatra nézve ekképpen szólott: Mit tettek magoknak tzélul amaz Egyesületek? Semmi mást egyebet, mint, hogy Státus épületünket minden oldalról megtámadják, — és törvényeinket láb alá tapodják! Jacqueminot General, a' ki szinte a' Kormány által előterjesztett Egyesület mellett fogott, arra hívatkozott, a' mit Lafayette General 1792-ben a' Clubboknak, és Egyesületeknek veszedelmes befolyásokról írt vala, 's azt is említé, a' mit 2 esztendővel későbbben Washington az Amerikai Congresszus előtt mondott: „Az igazi népet, melly politikai véleményének nyilatkoztatása végett bizonyos időben öszvegyül, nem kell öszvekeverni az állandó társaságokkal, mellyek öszve állván, azt a' just vészik magoknak, melly szerint a' felsőbb hatalom tselekedeteit tzirkálgatják, hogy a' közvéleményt vezessék: az ilyen társaságok egyKormánnyal sem egyeztethetnek meg, 's elebb utóbb vagy közgyűlölséget vonnak magokra, vagy a' fenn álló rendet felforgatják.

(Patriote Franc Comtois.) Mártz. 9-kén a' külömbféle Egyesületek gyűlést tartottak, hogy a' Kormány által ellenük tzélba vett törvény ellen protesztáljanak. Ennél fogva elhatározták, a'

mint következik: „Fontolóra vévén, hogy a' politikai Egyesületeknek megtiltása annyi, mint minden emberi társaság fundamentomának aláasása, — hogy továbbá esztelenség, sőt véték, az embert természeti jussától megfosztani, a' mit tsak a' Despotismus tehet, hogy az által a' nehézségeket könnyebben elfojthassa, — egyes akarattal elvégeztük: 1-ör A' Jurának Republicai Egyesülete kinyilatkoztatja, hogy minden törvénynek ellene mond, melly az Egyesületnek szabad gyakorlását megakarja gátolni. 2-ör Ezentúl is fennáll, mint ekkoráig az Egyesület, és organisatziója ugyan azon alapokon megmarad. 3-ör Egy centralis biztosság neveztetik ki, melly az Egyesületeket részekre fogja osztani. Miután ezen 3 határozat szavazás által elfogadtatott, a' gyűlés eloszlott.

(Moniteur.) Oysonville hajóskapitány, a' Toulonná elmerült Superbe nevű linea hajó miatt, Hadi törvényszék elibe állittatván, Mártz. 7-kén szabaddá nyilatkoztattatott.

Lamartine Alphons (híres francia költő) kéziratjait a' Kelet felett, hol két esztendeig mulatott, és számos költeményeit, mellyeken 15 esztendő-től fogva dolgozik, 80,000 frankért adta el Gosselin Párisi könyvárosnak, elebbi munkái kiadójának.

N A G Y B R I T A N N I A.

Az Alsó Háznak Mártz. 8-kán tartott Ülésében, Hume Ur a' gabonát illető törvényt hozta indítványba, 's azt javallá, hogy a' Ház kiválasztottsági állapotban a' felől tanátskozzék, valljon nem volna e' jobb a' most szüntelen változó vám helyett, külső Országgi életre meghatározott adót vetni. Javallatjának alapítására ekképpen szólott: „Egy részről nagy néptömeget látunk, melly a' terhek könnyítése után

esdekel, más részről néhány privilegiált embereket, kik igazságtalan hatalomra szert tévén, miattok, az elsők a' nagy teher alatt majd leroskadnak. Valljon, — feleljen mindenki lelkiismerete sugallása szerint, az utolsó 30 esztendőben, egyenlő óltalma vólt e' a' földművelőnek a' földbirtokossal? Az 1821-ki földművelő Választottság tudósításából látható, hogy a' földbirtokosok korábbi időktől fogva mindent elkövettek, hogy természetvényeiik betsét rendkívül neveljék. (halljuk!) 1660-ik esztendőtől fogva, a' Parlament majd nagyobb, majd kisebb vám, majd megvesztegés által az élelem árát mestersegesen felvinni törekedett, de a' környülállások megmutatták, hogy ezt lehetetlen vólt kivinni, míg nem 1815-ben a' jelen tiltó Systema (Prohibitivsystem) elfogadtatott.

Az Alsóház Mártz. 11-kén tartatott Ülésében arról vólt a' szó, valjon a' Parlamentalis tagok, választatások után minő esküvést tartoznak letenni? O'Connell ez iránt következőleg szólott: „Ha az esküvés tsak ugyan megmarad, ennek azt hiszem olyan-nak kellene lenni, mellyben az esküvők részekről kinyilatkoztatik, hogy semmi tilalmas eszköz, vagy megvesztegetés által nem jutottak a' Parlament-be. Én ezt azért javallom, mivel olyan sokféle esküvés formuláink vagnak. A' Protestans, és Cath. tag esküszik, a' Quaeker bizonyít, és más felekezet, ha felvétetnék, ismét másképpen kezeskednék betsülete felől. Ugy hiszem, eljött az ideje, mellyben minden kétértelmű esküvések, és vallás felekezet közötti külömbségek eltöröltessenek: úgy is azok tsak szempillantnyiak, úgymint az Ülés kezdetekor, 's azután tüstént elenyésznek. Én igen roszsznak tartanám, ha a' Catholicusok által letenni szokott esküvések felől

külobözők vólnának a' vélekedések. A' keresztyén erköltsi tanításban nints megtáfolhatatlanabb igazság, mint az, hogy a' kétértelmű esküvést az magyarázza, a' ki az esküvést kívánja, nem pedig, a' ki azt leteszi. Azért már elébbi alkalommal is kötelességemnek tartottam, hogy a' Kormányt, és e' Ház-at annak kinyilatkoztatására felszólítsam, valjon külobözők e' a' Catholicusok esküvés formulájoknak magyarázatja attól, a' melly értelmet nékie adnak? én már elébb, az igaz, erre megnyugtató választ nyertem, de vagnak még is ebben a' Házban, kik vélem ezen tekintetben egyet nem értenek. A' Cath. tagokat nem kell olyan állapotban helyheztetni, hogy midőn ők ilyen értelemben teszik le az esküvést, némelly tagoktól amollyan értelmet adnak nékie. Azért kívánom a' választottság kinevezését, hogy megtudjam, maradhatok e' vagy nem a' Parlamentben? mert ha talán a' Választottság vélekedése szerint az esküvés úgy magyaráztatik, hogy azt nékem, mint Catholicusnak lelkiismeret szerint lehetetlen volna letennem, akkor e' Ház-at mindjárt ide hagynám! Tsak egy pontban egyeznek meg minden vetelkedők, — hogy tudniillik a' Catholicusok a' mostani esküvésmód mellett az ideig való hatalom, és a' Püspöki Egyházat illető tárgyak felett szavazhatnak. A' Reformatiót követő vallásos meghasonlás eszközlötte a' jelen Systemát. Most miután a' Vallásos külömbségek megszűntek, a' vallásos esküvéseket is el kellene törölni. Az 1829-ki esztendő nagy változást szült: az akkor keresztül ment törvény által lett a' jelen esküvés, — a' Protestánsoknál pedig a' Sz. Mise, és Szentek elleni nyilatkoztatás eltöröltetett. Még is sok különös maradt fel mind e' mái napig is. Éppen egy Placatum van kezemben, melly-

nek egyik oldalán a' Protestansok számokra 5, a' Catholicusokéra pedig egy esküvés formula vagyon feljegyezve: már most, — az elsőnek, a' mi elég különös, a' Stuart Házat kell megtagadniok! vallyon nem nevetséges volna e', ha valaki e' Házon kívül ekképpen esküdnek? A' Protestánsoknak jelen esküvések a' Korona eránti hűség fogadásában áll: és miért nem elégszik meg a' Ház evvel az esküvéssel, holott ezt mindnyájan örömet leteszik, 's mellyben semmi kétértelműség sints. A' Catholicusok esküvések formulája első része jobbágyi esküvést foglal magában, 's ez ellen nints is kifogásom, tsak hogy a' Protestánsokétól különbözik. Azután 'Sófia Hertzegaszszony, mint Hannovera Fejedelem aszszonya, 's örökösei eránt tétetik fogadás: erre nézve sints észrevételem, — de azután egy helyen ez van: „továbbá fogadom, hogy azon véleményt, melly szerint a' Pápa, vagy a' Római Szék valamellyik fő Előjárója által kizárt Fejedelmet, jobbágyai thrónjáról letehetik, felrevetem, és megtagadom.“ Az igen természetes, hogy ezt jó lelkiismerettel fogadhatom, de miért kényszerít engem a' Ház ilyen fogadásra? Ha valakinek olly kevés erköltsi érzése volna, hogy valakinek megöletését azért, mivel az, az Egyház által kizáratott, törvényesen szabadnak tartaná, az ollyannak valóban akkor sem kellene hinni, ha az ellenkezőre esküvés által kötelezné magát. Illy kinézet, minden emberi érzeménynek ellene vagyon. Meglehet e' még tovább is ilyen nemű esküvést hagyni? Én egy Választotságra szavazok, melly ezt fontolóra végye. Ha talán még tovább is megmaradna, akkor, az igaz, fejemet, járom alá kell hajtani, de tsak nem nyughattam addig, míg ezen tárgyat a' Ház elibe nem terjesztetem. Ama kifejezés is igen két

értelmű: „Protestáns Kormány a' szövetséges Királyságban, holott tudva van, hogy tsak a' Királynak, és Lord Cantzellárnak kell lenniük múlhatatlanul Protestánsoknak. Azután azt kívánja az esküvés, hogy semmiféle Privilegiumot ne használjak a' Protestáns Vallás megtsonkítására, vagy gyengítésére. Mit értenek ezen szó alatt, „Privilegium“? Talán e' Parlamentben való Ülés jussát? ez tehát mindég két értelmű marad, — már pedig kétértelműségnek soha sem kellene elő fordulni az esküvésben, melly szükséges, hogy világos, megfogható, és egyszerű legyen. A' mi az úgy nevezett Suprematie esküvést illeti, a' Protestans jó lelkiismerettel fogadhatja, hogy idegen Fejedelem, Ur, Praelatus, Országunkban Egyházi Törvényhatósággal ne bírjon, — de hogy lehet arra esküdni, hogy illy Egyházi Törvényhatóság nints, holott azt én, és minden Catholicus tudja, és elesméri, 's holott a' Parlament is maga a' Státus költségén illy Collegiumot tart, melly Rómában a' Pápának Egyházi parantsolatja alatt áll. Azt mondták, hogy ha a' Catholicusokat a' Parlamentbe botsátának, öszve fognának ülni, 's mint egyesült test szavazni, — ez pedig veszedelmes volna: azomban még is, mint hiszem, soha sem szavaztak együtt, kivéven egyszer, a' Zsidók Emancipatziójok alkalmával. (halljuk) O'Connell Urnak javallatja olly kevés tetszést nyert, hogy kénytelen vala azt vissza venni; leginkább ellenzette az indítványt Peel, és Stanley, még is O'Connell ki nyilatkoztatá, hogy még egy izben, később, próbát fog tenni javallatjával. Azután Agnev Ur 3 billt terjesztett elő, — az egyikben a' Vasárnapok szorossabb megtartását, a' másodikban az ünnepeket illető törvények javítását kívánta. Mind a' két javallat elfogadtatott,

de a' harmadik, melly szerént a' hely-
beli Elöljárók meghatalmaztassanak; a'
szombati, és hellsői vásárokat más nap-
ra rendelni, 181 szavazattal 157 ellen
félrevettelett. Nagy neveltséget gerjesz-
tett O'Connell Úrnak az utóbbi ja-
vallatra tett észrevétele, hogy tudniil-
lik, megelegethetik a' tisztelt Baronet
a' Vasárnappal, 's ne kívánjon még a'
Szombatról, és Hetfőről is rendelést
tételni.

B E L G I U M.

Antverpia Mártz. 10-kén. Ma reg-
gel itt nints egyébbről szó, mint hogy
múlt éjjel, a' Lilloi Hollandusok, a'
Doëli Belgákat megtámadták. A' do-
log így történt: A' Lillói Hollandu-
sok 7—800 lépéssel túl mentek a' Hol-
land-Belga határ lineán: azonnal lár-
ma kerekedett: az Örség tüzelt a' Hol-
landi hajókra, mellyek minden felelet
nélkül visszavonúltak, de egy óramúl-
va ismét megjelentek. A' Skaldis bal part-
jának Commandánsa, Stroykens Ma-
jor elő sietett, az öröket megkettőztet-
te, 's még egyszer lövetett a' hajókra,
mellyek tsak hamar el is tűntek, 's töb-
bé vissza sem jöttek. Báró Evain Ha-
di Miniszter, tegnap ide érkezett, 's
több főtisztekkel együtt a' fellegvárba
ment, 's egyszersmind a' Skaldis bal
partjára katonákat rendelt. Antve-
rpiából költ későbbi tudósítások sze-
rint, a' mozgás tökéletesen megszűnt;
már többé nem beszélnek sem Doël-
ről, sem a' Hollandusok megtámadá-
sokról, 's kirohanásokról.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

(Sentinelle des Pyrenées.) Bilba ó-
ból jelentik: Kerületünkben a' Carlis-
ták úgy beszélnek, és tselekesznek,
mintha Don Carlos a' Spanyol thró-
nuson ülne, támogatva Merino, Val-
despina, és Verastegnny által. Mind-
egyiknek van külön serege, igazgatása,
vám lineákat állítanak fel, önnkénytes

adót hajtának bé, a' vámhivatalok, tiszt-
jeik által alá írt nyugtatványt fogadnak
el, és ezen, 's még más források által
folytatják a' költséges háborút.

Egy Spanyol Journál az Alkotvány-
nak alapjait adja elő rövideden. A' je-
len Kormány, az Ország intézeteit, a'
mennyre lehet, a' Kormányéival egy
fokra akarja emelni. Azonközben a' Ko-
rona nagy hatalmat tart meg magának
a' Corteseken. 1-ör A' Kamarák minden-
ket esztendőben legalább egyszer ösz-
veüljenek, ha azt egyébberánt a' Ko-
rona tanátsosnak tartja. A' Királynak
jussa van a' Corteseket öszvehívni, és
eloszlatni. 2-ör A' Proceresek tö' Rama-
rája először állani fog 20 Spanyol Grand-
ból, 10 Püspökből, vagy Érsekből, Casz-
tília 6 Tituloszaiból, 's azonkívül 50
tagból, kik talent, és vagyon által a'
többiek felett megkülömböztetik mago-
kat. Mind ezen 50 tagokat a' Deputá-
tusok Kamarája nevezi ki, 's a' Kama-
rának jussa leszsz, számokat nagyobb-
ra is nevelni. 3-ör A' második Rama-
rát a' nép választja. Mindegyik község
a' népesség szerént, egy, vagy több ta-
gokat választ, kik azután mint a' fran-
tzia választó Collegiumok, egy Comi-
tét képeznek, és Deputatusokat vá-
lasztanak. 200,000 lakosra 3 Deputatus
esik, 's erre nézve mindenkor a' köze-
lébbi népszámlálás vétetik sinór mérté-
kül. 4-er A' bevételi, és kiadási bud-
get, a' Kamarák jóváhagyásának vette-
tik alá, — a' tanátskozások szabadon,
és akadály nélkül folytattatnak, de a'
határtalan Veto a' törvények előter-
jesztésekor a' Koronánál megmarad. Az
Initiativa a' Koronát illeti, melly a'
Kamaráknak a' törvény javallatokat ví-
tatásul előterjeszti. 5-ör A' legelső elő-
terjesztendő törvény legközelebb abban
fog állani, hogy Don Carlos, és örö-
kösei, a' Spanyol thróntól megfosztas-
sanak.

Infantado Hertzeg, első rangú Spanyol Grand, 's az Országnak leg-gazdagabb birtokosa, hosszas beteg-sége után, meghalt.

B É T S.

Ö Ts. K. Apostoli Felsége méltóz-tatott Mártz. 9 kén költ Kir. határoza-ta által Egri Kánonok **Lonovits Jo-sef** Urat, a' Királyi Tábla Praelatusát, Csanádi Püspökké nemkülömben, Kö-rösi Görög Catholikus Püspökké, **Smicziklász Gábor** Urat, eddig ottani püspöki helytartót kegyelmesen kine-vezni.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

P o's on. Mártz. 19 kén tartatott a' 161-ki Országos Ülés mind a' két Táb-lánál, — még pedig először a' Tek. Rknál és Rknél a' tudva lévő három rendbeli Felírási javallat felett készült új Izenetek felolvastattak, azután a' Veszprémi F. T. Ráptalan Követje szó-noksága alatt, a' Fő Rendek Táblájá-hoz küldöttek által, a' hol szinte elébb felolvastatván, azután leírásra útasit-tattak.

Ma az az Mártz. 20 kán kerületi Ülésben a' summás Perek vétettek foly-tatólag tanátskozás alá.

N. Szalontáról Mártz. 11-dikén. E' f. Mártzius hónap 11 dike, N. Sza-lonta Mező Várossának (Biharba) tám fél századig is siratandó napja vala. — Mellyben reggeli tizedfél órakor egy véletlen, 's bizonyosan gondatlanság-ból támadott gyűladás, a' legritkább szél fuvalmások között történnén: a' min-den emberi erőt felül haladott lángok, 157 lakó Házakat, ugyan annyi, vagy még számosabb, hozzájuk tartozott épü-letekkel, két óra lefojta alatt hamuba takarának. — A' kétségbe esést ábrázo-ló zavarba jött szerentsétlének között egy édes anya két egy időbe született,

's az égés alatt is melljéhez szorított gyermekivel lett az élők között láng áldozatjává. — Még tartott a' szeren-tsétlen jelenés, midőn már némelly ne-mes szívű ember barátok, a' szeren-tsétlének lehető felsegállításáról gondos-kodtak. — Ugyan is éppen ez napon tartván a' N. Szalontai N. T. Egyházi vidék Tekintetes Boros Jenői **Tisza Lajos** Ur mint Coadiutor Curator Elöl-ülése alatt közgyűlését: a' tisztelt Elöl-ülő Ur a' szerentsétlének között tiz leg-szegényebb sorsuak Házainak fel építé-sére, e' helyhez legközelebb eső erde-jéből minden szükséges fákat ajánlja. — A' jeles példa reményljük fog talál-ni rokon érzésekre. — A' szerentsét-len eset pedig szolgáljon különösen e' Tavaszi napokban vigyázásra való in-tésül minden Hellyek lakosinak.

Veszprém-ben a' közelébb ir-tóztatóan dühösködött szélvészkor, melly házfedeleket sulytottle, fákat döntött ki 'stb., tűz tamadván, hét ház 's ezekben egy asszony és két gyermek elégték. Sz. Gálon Mártz. 12 kén reggeli hat órakor gondatlanságból tűz ütven ki, 117 ház, ha a' pajták is beszámoltat-nak több mint 200 épület hamuvá égett. — Mártz. 8-dikán Innota és Csór közt a' postát két utonálló kirabolta.

Füle Károly hazánkfia, a' ki tu-dományos tapasztalás miatt, főkép pe-dig hogy a' természeti tudományban buvárkodnék, hazánkból keletre úta-zott, mint hiteles kutfőből eredt hírek mondják, a' balkáni hegység vidéken elveszett. J...r.

Brassó Mártz. 5 dikán. A' Bar-tzaságon Rosnyón 84 gazdának minden vagyonsikája egy szerentsétlen tűz ál-tal az emésztő láng prédájává lévén: ezeknek felsegítésére senki segítőbb kezet nem nyujtott, mint a' már jötté-vő indulatjáról esmeretes Czerven-

vodaly D. István Ur, a' midön a' mult hónap 24-dikén a' fenemlített 84 gazda mindenikének külön külön egy véka törökbuzát parantsolt adni. E. H.

Magyar Tudós Társasági jelentés.

1.) A' társaságnak 1831-re szólott philosophiai kérdésére, e' f. e. Mártiusa' 8-dikán estig, mint a' határnapig két felelet érkezett, következő sorban és jelmondattal:

1. ΑΛΗΘΕΥΕΙΝ ΚΑΙ ΠΑΡΡΗΣΙΑΣΕΖΘΑΙ

2. Est Deus in nobis, agitante cale-cimus illo.

Ezek a' mai ülésben választott bíráknak adattak által 's mivoltuk felől majd az 5 dik nagygyűlésből szóland jelentés, midön a' nyertesnek a' 100 darab arany jutalom is ki adatik. Addig pedig a' velek jött töretlen petsétű levélkék, a' társaságnak és Georch Illyés Táblabíró 's tiszteleti tagnak mint a' mai ülés' előlülői helyettesének petsétével külön papírosban egybe petsételtve a' levéltárba tétettek.

Ugyan e' philosophiai kérdésre, egy harmadik felelet, Mártius' 14-kén érkezett e' jelmondattal: Si ergo conveniat universa ecclesia in unum, et omnes lingvisignotis loquantur, intrent autem idiotae (i. e. imperiti) aut infideles: nonne dicent quod insanitis?

Ez elkészvén, vizsgálat alá nem vétethetett. Nevét rejtő levele egyébiránt bontatlan maradott.

2. Az 1832 re kitett historiai kérdésre, mellynek határnapja hasonlóképen e' f. e. Mártius' 8 dika volt, az nap' eltöltéig egy felelet sem jött.

Azon felelet sem adathatott tehát vizsgálat alá, melly e' tárgyban Mártius' 11 dikén és így elkésve, e' jelmondattal érkezett: Az életnyugalom' utolsó titka, munkásság. Nevét rejtő levele nem rendében készült ugyan, azonban töretlen hagyatott.

Ne sajnálja ennél fogva mind a' philosophiai mind a' historiai felelet' írója, kéziratját a' titoknok'ól visszavé-
tetni.

3.) A' külföldi játékszín Vid. kötetete, megjelent e' tizimmel: Tancred, szomorújáték 5 felvonásban, Voltaire-től, ford. Árvay Gergely. Ára 26 kr. pengőben. Találtatik Pesten Eggenberger Jó'sef könyvárosnál.

4.) Többféle megvizsgált kézirat lévén a' levéltárban olyan íróktól, kik nem tevék fel azok' béküldésekor, mellyik postáról kapják levelüket, ne sajnálják megbizottjaik által jelenteni magokat, hogy a' velük vagy a' vélemény közöltethessék vagy kézírataik visszaadathassanak.

5.) Ismételtetik, hogy kéziratját ki-ki tisztán leírva 's lapozva és legalább könnyű kötésben küldje bé.

Pesten, a' héti ülésből, Mártius 15 kén 1834.

Döbrentei Gábor m. k.
titoknok.

A' Pénz folyamát Mártzius' 24 dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 97 7/8
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 56 1/2 for. keltek, mind Conv. Bank - Aktziák keltek 1245 5/6 for. ton Conv. Pénzben.